

Datum: 17. junij 2026
Številka: 091-2/2026-N

SPOROČILO ZA JAVNOST NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA (NPZ) 2026

V šolskem letu 2025/26 so učenci¹ 3., 6. in 9. razreda opravljali NPZ 23., 25. in 31. marca 2026. V 3. razredu smo preverjali znanje iz učnega jezika in matematike, v 6. razredu iz učnega in prvega tujega jezika ter matematike, v 9. razredu pa iz učnega jezika, matematike in nabora tretjih predmetov (kemija, zgodovina, tehnika in tehnologija, prvi tuji jezik).

NPZ za **učence 3. razreda** je potekal na 463 osnovnih šolah. Letos so preverjanje znanja drugič obvezno opravljali vsi učenci 3. razreda. Osnovni podatki o udeležbi in dosežkih so sledeči:

Predmet	Št. učencev, ki so opravljali NPZ	Povprečno št. doseženih odstotnih točk
Slovenščina	19.999	40,5
Italijanščina	56	61,6
Madžarščina	27	67,3
Matematika	20.114	57,1

NPZ za **učence 6. razreda** je potekalo na 494 osnovnih šolah. Letos je že trinajstič NPZ opravljala celotna generacija učencev. Osnovni podatki o udeležbi in dosežkih so sledeči:

Predmet	Št. učencev, ki so opravljali NPZ	Povprečno št. doseženih odstotnih točk
Slovenščina	20.970	54,0
Italijanščina	60	53,9
Madžarščina	17	54,5
Angleščina	20.544	58,0
Nemščina	475	61,0
Matematika	20.924	52,6

¹ Moška slovnična oblika je uporabljena enakovredno za vse spole.

V 6. razredu je NPZ z nižjim izobrazbenim standardom potekalo na 32 osnovnih šolah. Slovenščino je pisalo 383 učencev in matematiko 385 učencev. Osnovni podatki o udeležbi in dosežkih učencev so sledeči:

Predmet	Št. učencev, ki so opravljali NPZ	Povprečno št. doseženih odstotnih točk
Slovenščina (NIS)	383	56,0
Matematika (NIS)	385	55,5

NPZ za **učence 9. razreda** je potekalo na 494 osnovnih šolah. Od šolskega leta 2024/25 dalje se dosežki NPZ-ja v 9. razredu pri slovenščini (italijanščini ali madžarščini) in matematiki upoštevajo kot eno od meril pri vpisu v srednje šole z omejitvijo vpisa. Osnovni podatki o udeležbi in dosežkih učencev so sledeči:

Predmet	Št. učencev, ki so opravljali NPZ	Povprečno št. doseženih odstotnih točk
Slovenščina	20.836	56,4
Italijanščina	69	54,6
Madžarščina	20	62,0
Angleščina	5.178	54,0
Nemščina	104	45,5
Matematika	20.893	54,6
Kemija	5.218	42,6
Zgodovina	5.247	54,7
Tehnika in tehnologija	5.020	51,7

Na 15 ljudskih univerzah je slovenščino pisalo 107 učencev, ki so v povprečju dosegli 24,3 odstotne točke. Matematiko je pisalo 97 učencev, ki so v povprečju dosegli 21,1 odstotne točke. Angleščino je pisalo 96 učencev, ki so v povprečju dosegli 28,2 odstotne točke.

NPZ z nižjim izobrazbenim standardom je potekalo na 32 osnovnih šolah. Slovenščino je pisalo 366 učencev, matematiko 371 učencev ter družboslovje 364 učencev. Osnovni podatki o udeležbi in dosežkih učencev so sledeči:

Predmet	Št. učencev, ki so opravljali NPZ	Povprečno št. doseženih odstotnih točk
Slovenščina (NIS)	366	61,9
Matematika (NIS)	371	45,2
Družboslovje (NIS)	364	48,7

Državni izpitni center je v skladu s koledarjem NPZ omogočil učencem 3., 6. in 9. razreda ter njihovim staršem dostop do elektronsko ovrednotenih preizkusov znanja. Za vsakega učenca so bile pripravljene dodatne informacije z grafičnimi prikazi dosežkov v primerjavi z vrstniki na šoli in v državi. Učenci in njihovi starši si te informacije lahko ogledajo na spletni strani, na

kateri so si lahko ogledali ovrednotene preizkuse znanja. Učitelji lahko učencem in staršem podajo dodatna pojasnila o njihovih dosežkih.

Strokovnim delavcem šol je za analizo dosežkov NPZ-ja na voljo programsko orodje OrKa (*Orodje za analizo kakovosti izkazanega znanja*), ki ga je razvil Državni izpitni center. Orodje omogoča varno in zaupno okolje za dostop do podatkov ter izdelavo kvantitativnih in kvalitativnih analiz dosežkov: primerjavo z dosežki na državni ravni, primerjavo med oddelki, analize po letih ipd. Učitelji lahko poleg tega dostopajo tudi do nalog s pravilnimi rešitvami in digitaliziranih odgovorov učencev.

Pričakovani povprečni dosežek na NPZ je okoli 50 odstotkov

Predmetne komisije pripravljajo preizkuse znanja tako, da bi bil povprečni dosežek pri posameznem predmetu v državi okoli 50 % možnih točk. Takšen odstotek ne pomeni otrokovega znanja za šolsko oceno nezadostno (enico). Naloge so namreč zasnovane tako, da merijo celoten spekter znanja, ki se ga da preveriti pisno. Zato preizkusi vsebujejo zelo raznovrstne naloge glede na taksonomijo in težavnost, s katerima se meri doseganje ciljev in standardov celotnih učnih načrtov posameznega predmeta. Tako se na primer pri matematiki v 9. razredu z NPZ meri znanje, ki ga je učenec usvojil v vseh devetih letih izobraževanja, zaključne šolske ocene pa so rezultat ocenjevanja bistveno manjšega števila ciljev in standardov ter so pridobljene tudi z drugimi načini ocenjevanja, ne samo pisno. Prav tako je pomembno upoštevati, da so nacionalni preizkusi znanja sestavljeni drugače, kot so običajno sestavljeni preizkusi znanja v šoli, in sicer je v NPZ manj nalog, ki bi preverjale minimalne standarde znanja, več pa je nalog, ki preverjajo višje standarde znanja. Naloge so izbrane tako, da lahko učenci izkažejo raznovrstno znanje in da z njimi lahko razlikujemo učence, ki imajo dobro znanje, od tistih, ki imajo odlično znanje.

Primerljivost povprečnih dosežkov med leti

Dosežki učencev na NPZ pri posameznem predmetu in med predmeti v različnih letih niso neposredno primerljivi, saj kljub enotnim navodilom, ki jih imajo predmetne komisije glede sestavljanja preizkusa, nikakor ne moremo trditi, da je preizkus vsako leto na točko enako zahteven. Na podlagi nižjega povprečnega dosežka neke generacije tako še ne moremo zaključiti, da je znanje te generacije manj kakovostno.

Vse podrobne analize NPZ-ja so objavljene v *Letnem poročilu o izvedbi NPZ v šolskem letu 2025/2026*. Poročilo z vsebinskim delom je že objavljeno na spletni strani <https://www.ric.si/nacionalno-preverjanje-znanja/porocila--analize--raziskave/>, preostali del pa bo objavljen konec leta 2026.

Vsem strokovnim delavcem osnovnih šol, ki so sodelovali pri izvedbi elektronskega vrednotenja in pri drugih postopkih izvedbe NPZ-ja, se iskreno zahvaljujemo za zavzeto in odgovorno opravljeno delo.

Državni izpitni center
in
Državna komisija za vodenje NPZ